

การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร
ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
**Organization Administration Influencing the Participation
of Personnel in the Pathum Thani Provincial
Administrative Organization**

ภูมิวรินทร์ ชุนหวงษ์วรित

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Phumvarin Chunhawongvarit

Bangkokthonburi University, Thailand

E-mail : pchunhawongvarit@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 2) เปรียบเทียบการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คนโดยใช้สูตรของเครจซ์และมอร์แกน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F – test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารองค์การและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 2) การเปรียบเทียบตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านลักษณะของหน่วยงานในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ด้านลักษณะของผู้บริหารในเรื่องเพศ และด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงานในเรื่องรายได้ต่อเดือน 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลดำเนินงานในเรื่องเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยบุคคล ระดับระหว่างบุคคล และระดับองค์การ มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.000, 0.002 และ 0.004 ตามลำดับ

* วันที่รับบทความ : 28 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 30 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 2 กรกฎาคม 2567

Received: May 28, 2024; Revised: June 30, 2023; Accepted: July 10, 2023

คำสำคัญ : การบริหารองค์การ; การมีส่วนร่วมของบุคลากร; องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

Abstract

The objectives of this research were threefold: 1) to study organization administration influencing the participation of personnel in the Pathum Thani Provincial Administrative Organization; 2) to compare organization administration influencing the participation of personnel in the Pathum Thani Provincial Administrative Organization; and 3) examine relationship of organization administration influencing the participation of personnel in the Pathum Thani Provincial Administrative Organization. The research is a quantitative research design. The sample group consists of 200 individuals, determined using the Krejcie and Morgan formula. Statistics used for data analysis include percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test for one-way analysis of variance, and correlation coefficient.

The research results find that: 1) the overall of organization administration influencing the participation of personnel in the Pathum Thani Provincial Administrative Organization are at an agreeable level; 2) the comparison based on the personal data of the overall sample group does not show any differences, except in terms of the characteristics of the organization concerning gender, education level and monthly income, regarding the characteristics of the executives in terms of gender and the characteristics of the personnel in the organization in terms of monthly income. The participation of personnel in the Pathum Thani Provincial Administrative Organization is generally not different in terms of involvement in planning and in operational activities, except for the aspect of participation in performance auditing, which shows a statistically significant difference by gender at the .05 level; and 3) studying the relationship organization administration influencing the participation of personnel, it is found that the average values at the individual level, the interpersonal level, and the organizational level had Sig. (2-tailed) values of 0.000, 0.002 and 0.004, respectively.

Keywords: Organization Administration; The Participation of Personnel; Pathum Thani Provincial Administrative Organization.

บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารองค์การผู้บริหารต้องเผชิญกับสถานการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย ทำลายและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาที่ซับซ้อนตลอดเวลา ต้องเผชิญกับการแข่งขันต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ นับวันงานบริหารจะยิ่งยุ่งยากมากขึ้น เนื่องมาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด จากภาวะวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) จากบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้ประเทศสามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทุกด้าน จากทั้งในและนอกประเทศ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” (สมชัย นันทาภิรัตน์, 2565) พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะและการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานใกล้ชิดกับประชาชนมีประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากภารกิจและบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรเพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการทำงานที่ส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (วุฒิสาร ตันไชย, 2559) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่ก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ภาครัฐจึงต้องตระหนักถึงการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านการให้บริการประชาชน เนื่องภายใต้เทคโนโลยีสามารถช่วยในการกระตุ้นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนการเข้าถึงบริการของภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐจึงต้องปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความทันสมัยในการบริหารงานของภาครัฐและนำไปสู่การให้บริการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ตลอดจนยกระดับภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาได้ อย่างยั่งยืนและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงในเวทีโลก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีอำนาจและหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก การประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน การจัดทำโครงการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะที่มีลักษณะบูรณาการในภาพรวมของจังหวัดหรือภารกิจขนาดใหญ่ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับเทศบาล เช่น การบำรุงดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม (แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดทำบ่อบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะหรืออื่นๆ) การจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น จากสภาพปัญหาและอุปสรรคตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายของบางพื้นที่ไม่อาจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างทั่วถึง โปร่งใส (พลัสสรณ์ วรภัทร์ธระกุล, 2562) นอกจากนี้ปัญหาเหล่านี้แล้วยังมีประเด็นเรื่องความทับซ้อนกันของพื้นที่ที่ติดต่อกันอาจมีสภาพภูมิสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม สภาพภูมิประเทศ ที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันแต่องค์กรเหล่านี้ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตนเอง โดยมีปัญหาหลายๆ ปัจจัยหลายด้านอันสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงบริบทหรือสภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งปัญหาภายในองค์กรและปัญหานอกองค์กรที่มีความซับซ้อนซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประการ เช่น ผู้บริหารและพนักงาน ขาดความรู้ความสามารถ การมีรายได้ไม่เพียงพอในการบริหารงานตลอดจนประชาชน ขาดความเข้าใจ ขาดการมีส่วนร่วมตลอดจนการใช้ระบบอุปถัมภ์ในการสรรหาถูกจ้างเข้ามาปฏิบัติงานเป็นต้น (พลัสสรณ์ วรภัทร์ธระกุล, 2562) ทั้งนี้จากที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดสืบเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสามารถสรุปผลได้ดังนี้ 1) การสรรหา

บุคลากร ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากร และการสรรหาบุคลากรด้วยระบบอุปถัมภ์ 2) การดำรงรักษาบุคลากร ได้แก่ การใช้ระบบอุปถัมภ์ ในการพิจารณาความดีความชอบ และระเบียบการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น และข้าราชการพลเรือนไม่มีมาตรฐานเดียวกัน 3) การพัฒนาบุคลากร ได้แก่ งบประมาณในการพัฒนาบุคลากร มีจำกัด การฝึกอบรมไม่มุ่งเน้นในการนำไปใช้ปฏิบัติงานจริง และยังมีแหล่งเรียนรู้ในหน่วยงาน 4) การเลื่อนตำแหน่ง ได้แก่ การใช้ระบบอุปถัมภ์ที่ขาดความยุติธรรม และ 5) การให้ออกจากงาน ได้แก่ บุคลากรยังไม่ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการออกจากราชการในกรณีต่างๆ พร้อมทั้งจากภารกิจต่างๆ จำนวนมากที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในปัจจุบันมีปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น ปัญหาการบริหารงานบุคคล ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร สำหรับปัญหาใหญ่เป็นอันดับหนึ่งคือปัญหาด้านความโปร่งใสในการบริหารจัดการหรือการเกิดการทุจริตในการใช้งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งจากการให้อิสระในการบริหารงานบุคคลดังกล่าวทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือข้าราชการพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีการใช้อำนาจในการดำเนินการสั่งการออกคำสั่งเกี่ยวข้องตามดุลยพินิจซึ่งเป็นการเปิดช่องทางแสวงหาประโยชน์จากกระบวนการต่างๆ ในการบริหารงานบุคคลตั้งแต่กระบวนการวางแผนกำหนดอัตรากำลังการกำหนดตำแหน่งการสรรหาและการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้คุณให้โทษซึ่งในกระบวนการดังกล่าวยากต่อการตรวจสอบการกระทำทุจริตของผู้บริหารท้องถิ่นเนื่องจากการกระทำในลักษณะการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์หรือประโยชน์ตอบแทน (พีระยุทธ ศิลพรหม บัญเหลือ บุปผามาลา สุรัชย์ ชูคง และวนิดา ณ ลำพูน, 2564)

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี” เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าหมายเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความรู้ความสามารถ หรือศักยภาพในการปฏิบัติงาน ในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน ในระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์การ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์โดยผู้วิจัยมีรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1.) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 357 คน ใช้หลักการคำนวณของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นไม่เกิน .05 จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 ตัวอย่างผู้วิจัยของเพิ่มเป็นจำนวน 200 คน เพื่อความสมบูรณ์แบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล

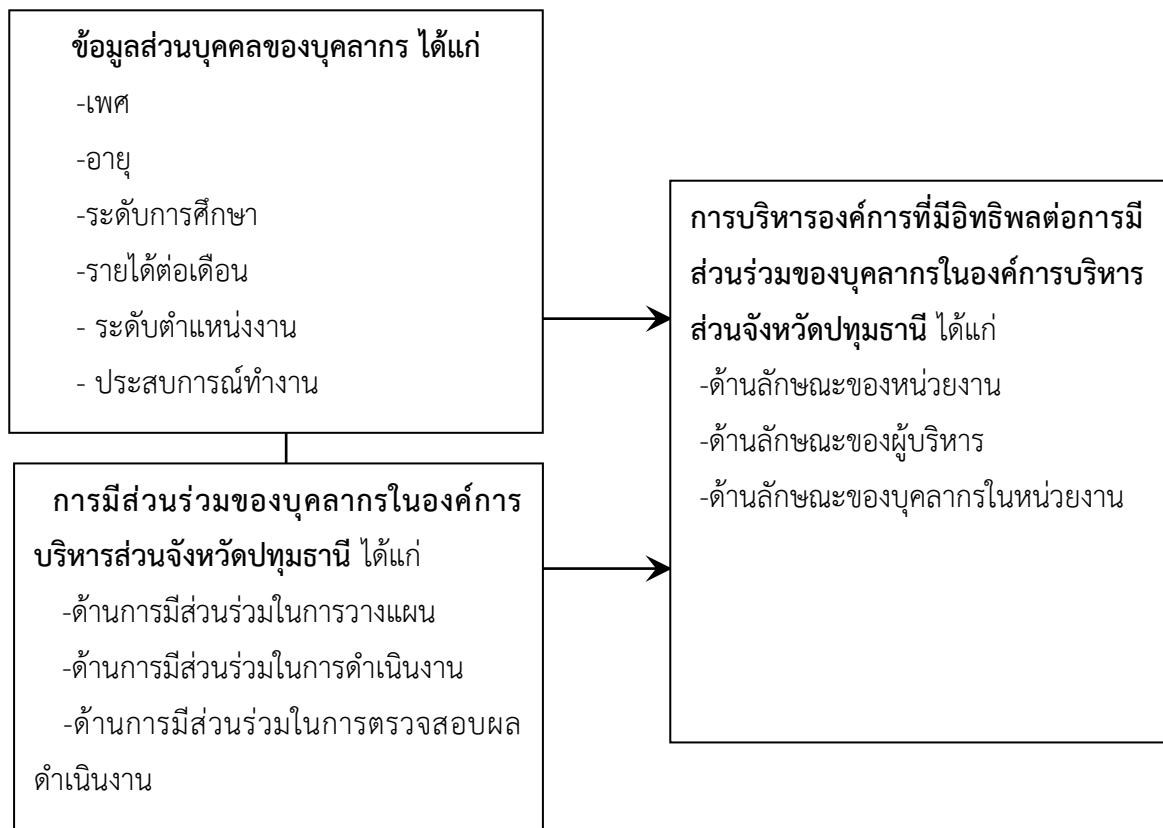
2.) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1.เป็นคำถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน เป็นคำถามปลายปิดแบบให้เลือกคำตอบจำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2.เป็นคำถามการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1)ด้านลักษณะของหน่วยงาน 2)ด้านลักษณะของผู้บริหาร และ3)ด้านลักษณะของพนักงานในหน่วยงาน เป็นคำถามปลายปิด แบ่งเป็น 5 ระดับ รวมจำนวน 15 ข้อ และส่วนที่ 3.การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1)ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2)ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ3)การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลดำเนินงาน เป็นคำถามปลายปิดแบ่งเป็น 5 ระดับ รวมจำนวน 15 ข้อ(กัลยา วาณิชบัญชา, 2560)

3.) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 คน เพื่อแสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องของข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และมีความเหมาะสมค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 50 คน ก่อนนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจริงโดยมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (สมโภชน์ อเนกสุข, 2564)

4.) การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1.4.1) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจาก คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่กำหนดไว้ พร้อมนำหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 1.4.2) จัดหาผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 3 คน จากนั้นทำความเข้าใจและชี้แจงแบบสอบถามให้ทราบโดยละเอียด ผู้ช่วยเก็บข้อมูลทุกคนสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางเดียวกัน และ1.4.3) ผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บข้อมูลแจกและอธิบายถึงวิธีการตอบคำถาม และเปิดโอกาสให้ซักถาม หลังจากนั้นเก็บข้อมูลตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5.) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลข้อมูลสำเร็จรูปวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้วยการทดสอบค่า t -test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า F -test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่กำหนดไว้ตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยสรุปผลการศึกษานำเสนอได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปพบว่า

1.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระดับตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน จำนวน 200 คน โดยสรุปว่าพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 มีอายุ 25-34 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 81 คน มีระดับตำแหน่งงานเป็นข้าราชการจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11-16 ปี จำนวน 90 คน ตามลำดับ

1.2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปว่าพบว่า

1.2.1) การบริหารองค์การในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า 1)ด้านลักษณะของหน่วยงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 2)ด้านลักษณะของผู้บริหารโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และ3)ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.61 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

1.2.2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า 1)ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.57 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 2)ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.60 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และ 3)ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลดำเนินงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.64 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปพบว่า การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เปรียบเทียบตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในเรื่อง 1)การบริหารองค์การในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น 1.1) ด้านลักษณะของหน่วยงาน ในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน 1.2) ด้านลักษณะของผู้บริหารในเรื่องเพศ และ 1.3)ด้านลักษณะของบุคลากรในหน่วยงานในเรื่องรายได้ต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน 2.1) ด้านการมีส่วนร่วม

ในการวางแผน 2.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และยกเว้น 2.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลดำเนินงานในเรื่องเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนำเสนอได้ตามตารางที่ 1. ดังนี้

ตารางที่ 1. สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมของบุคลากรใน องค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานี	ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มตัวอย่าง					
	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	รายได้ ต่อเดือน	ระดับ ตำแหน่งงาน	ประสพ การณ์ ทำงาน
1. การบริหารองค์การองค์การ						
1.1) ด้านลักษณะของหน่วยงาน	.005*	.82 3	.007*	.015*	.377	.086
1.2) ด้านลักษณะของผู้บริหาร	.016*	.99 2	.251	.592	.848	.076
1.3) ด้านลักษณะของบุคลากร ในหน่วยงาน	.762	.44 7	.554	.026*	.086	.120
2. การมีส่วนร่วมของบุคลากร						
2.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผน	.300	.26 6	.293	.213	.293	.981
2.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน	.056	.54 1	.391	.491	.841	.072
2.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบผลดำเนินงาน	.039*	.16 6	.068	.513	.121	.091

*P<.05

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้วยการทดสอบค่า t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัจเจกบุคคล ระดับระหว่างบุคคล และระดับองค์กร มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.000, 0.002 และ 0.004 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 สรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมระดับปัจเจกบุคคลระดับองค์กรต่อการ

บริหารองค์การมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนำเสนอได้ตามตารางที่ 2. ดังนี้

ตารางที่ 2. แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างข้อมูลระดับความคิดเห็นความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีโดยจำแนกตามกลุ่มตัวแปร

ระดับความคิดเห็น	การบริหาร		การมีส่วนร่วมของบุคลากร		t-test	Sig (2-tailed)	CI	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			Lower	Upper
ระดับปัจเจกบุคคล	3.8037	.52260	4.0222	.48728	-4.432*	.000	-.31544	-.12160
ระดับระหว่างบุคคล	4.2838	.72457	4.3686	.64561	-1.266	.002	-.21640	.04688
ระดับองค์การ	3.9881	.74553	4.1913	.68655	-2.905*	.004	-.34065	-.06570
สรุปภาพรวม	4.0313	.52428	4.1976	.48436	-3.378*	.001	-.26319	-.06955

*P<.05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายของการวิจัยนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1. การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า การบริหารองค์การและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งมีผลมาจากในปัจจุบันการบริหารงานส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีปัญหาในการบริหารจัดการในด้านของบุคลากร กล่าวคือ ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการให้ความสำคัญในเรื่องของทรัพยากรมนุษย์ มีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบให้กับผู้บริหาร โดยเฉพาะให้ผู้บริหารควบคุมและดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการสรรหาและการจ้างงาน การประเมินผล การจัดสวัสดิการ การพัฒนาบุคลากร รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยผู้บริหารขององค์การต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสุขและมีแรงจูงใจเพื่อความพึงพอใจในการทำงาน จึงเป็นสิ่งสำคัญมากต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพัสสรณ์ วรภัทร์ธีระกุล. (2562). ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลมีผลมาจากสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี เป็นบทสะท้อนประสิทธิผลการบริหารจัดการองค์การ พร้อมทั้งผลงานวิจัยของพีระยุทธ ศิลพรหม, บุญเหลือ บุษปมาลา, สุรัชย์ ชูคง และ วนิดา ณ ลำพูน. (2564) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานในรูปแบบต่างๆ มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อความก้าวหน้า มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซื่อสัตย์ หลักความ รับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ

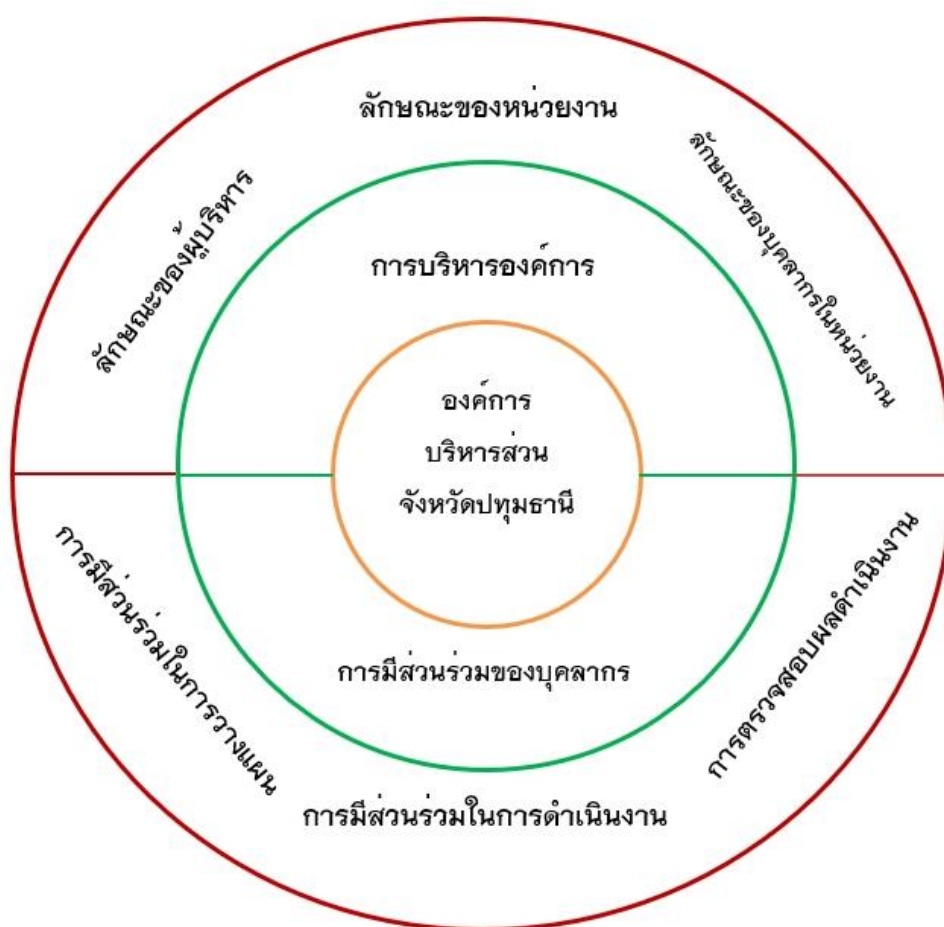
ประเด็นที่ 2. เปรียบเทียบการบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปว่าภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับจากผลการวิจัยโดยสรุปพบว่าการมีส่วนร่วมของบุคลากรจะเป็นแรงผลักดันให้พนักงานทำงานด้วยความกระตือรือร้นและด้วยความสมัครใจซึ่งจะมีผลทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดจากการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ จากความแตกต่างระหว่างความรู้ ทักษะความสามารถและชุดพฤติกรรมของภาวะผู้นำ อาทิ การให้โอกาสทำงานสำคัญๆ ในหลายจุดขององค์การ การถ่ายทอดและสอนงานจากหัวหน้า มีกระบวนการเรียนรู้ อบรมและฝึกทักษะหรือการสะท้อนภาพให้ผู้นำในอนาคตเห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองโดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระเชิดพงษ์ ยติธโร (บุตรดา). (2566). ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน พร้อมทั้งผลงานวิจัยของชนัญธิดา สุวรรณสร (2564) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าอายุ ศาสนา และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องเพศ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ตามลำดับ

ประเด็นที่ 3. ความสัมพันธ์การบริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยสรุปว่าภาพรวมจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยระดับปัจเจกบุคคล ระดับระหว่างบุคคล และระดับองค์การ มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.000, 0.002 และ 0.004 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเอี่ยมพร ศิริรัตน์. (2566). ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการทำงานเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อระดับการมุ่งการเรียนรู้ ระดับบรรยากาศในการทำงาน ระดับนวัตกรรมของผู้บริหาร และระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พร้อมทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิวัณน์ รังสร้อย. (2564). ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงต่อวัฒนธรรมมีส่วนร่วมในรูปแบบที่หลากหลายผ่านพฤติกรรมธรรมเนียมวิธีการทำงาน และผลงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ แสงสว่าง. (2566). ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์วัฒนธรรมองค์การและสภาพแวดล้อมการทำงานมีอิทธิพลโดยตรงต่อการทำของบุคลากรในองค์การตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย พบว่าเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าหมายการบริหารองค์การและการมีส่วนร่วมของบุคลากร จะต้องการประสานงานและการบริหารหน้าที่ต่างๆ ในการสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความรู้ ความสามารถ หรือศักยภาพในการปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายอย่างมีระบบ

ตามระเบียบขององค์การ ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันรับรู้ คิด ตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตามตรวจสอบ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นแรงผลักดันต่อพฤติกรรมในระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์การตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีต่อไป โดยนำเสนอแนะได้ดังภาพที่ 2 . ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 โมเดลการบริหารองค์การที่มีต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร
ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1.1) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสุขและมีแรงจูงใจให้กับบุคลากรที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อการสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความรู้ ความสามารถ หรือศักยภาพในการปฏิบัติงานในระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์กรให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2) ลดความซ้ำซ้อนโครงสร้าง หน้าที่และอำนาจเพื่อสร้างกลไกบริหารงานบูรณาการการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งการมุ่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร บรรยากาศในการทำงาน ร่วมกันรับรู้ คิด ตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตามตรวจสอบ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อหาข้อเปรียบเทียบผลการศึกษาในอนาคตของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีประสิทธิภาพในการทำนายประสิทธิผลองค์การ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงของข้อมูลที่วิจัยพัฒนาต่อยอดในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้บริหาร ที่ความแตกต่างไปจากงานวิจัยนี้ เพื่อให้เกิดมุมมองด้านแนวคิดที่หลากหลาย พร้อมทั้งควรเปลี่ยนเครื่องมือหรือเทคนิคในการวิจัย เพราะอาจจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการวิจัยในครั้งนี้นำมาเชื่อมโยงในอนาคตได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ แสงสว่าง. (2566). วัฒนธรรมองค์การและสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*. 9 (2), 34-42.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ชนัญธิดา สุวรรณสร. (2564). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*. 13 (1), 379-396.
- ชัยเสกสรรค์ พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- นิวัฒน์ รังสร้อย. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. 8 (2), 288-301.

- พีระยุทธ ศิลาพรหม บุญเหลือ บุปผามาลา สุรัชย์ ชูคง และวนิดา ณ ลำพูน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการของเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 11 (3), 109-110.
- พระเชิดพงษ์ ยตินธโร (บุตรดา). (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารเสถียรวิทยปริทัศน์*. 2 (2), 1-14.
- พัสสรณ์ วรภัทร์ธีระกุล. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat Universit*. 6 (3), 15-31.
- ชนัญธิดา สุวรรณสร (2564) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6 (3), 809-822.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2559). *รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมชัย นันทาภิรัตน์. (2565). องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ. *วารสารมจร บัณฑิตศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์*. 8 (1), 114-127.
- สมโภชน์ อเนกสุข. (2564). วิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพสู่วิธีการวิจัยแบบผสม. *Journal of Education Studies, Burapha University*. 3 (1), 1-16.
- เอื้อมพร ศิริรัตน์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 10 (1), 131-140.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3), 607 – 610.